

คีนันและไอบีเอ็มผนึกกำลังภาครัฐ ผลักดัน **STEM** ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสู่ "ประเทศไทย 4.0"

นำเสนอเมื่อ : 25 ธ.ค. 2559

สถาบันคีนันแห่งเอเชีย (คีนัน) และบริษัท ไอบีเอ็ม ประเทศไทย จำกัด จัดการอภิปรายเรื่อง “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านสะเต็ม (STEM) สู่ประเทศไทย 4.0” นับเป็นการเสวนาสุดยอดแนวคิดและแนวทางสร้างคนเก่งด้านวิทยาศาสตร์ (S) เทคโนโลยี (T) วิศวกรรมศาสตร์ (E) และคณิตศาสตร์ (M) หรือสายวิชาด้านสะเต็ม (STEM) โดยมีผู้แทนจากภาครัฐ ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร่วมกับไอบีเอ็ม ในฐานะภาคเอกชน และคีนัน ในฐานะองค์กรพัฒนาเอกชน ร่วมกันระดมแนวคิดสร้างคนเพื่อเป็นพลังใหม่ในการขับเคลื่อนเมืองไทยไปสู่โมเดล “ประเทศไทย 4.0” (Thailand 4.0) ซึ่งมุ่งปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม โดยมีเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องของด้านสะเต็ม นักการศึกษา นักศึกษาด้านสะเต็ม และผู้สนใจเข้าร่วมฟัง เมื่อเร็วๆ นี้ ณ สำนักงานใหญ่ ไอบีเอ็ม (ประเทศไทย)

การอภิปรายครั้งนี้ได้เปิดโอกาสให้ผู้กำหนดนโยบายด้านสะเต็มจากทุกภาคส่วนได้ร่วมวงสนทนาถึงแนวโน้มนโยบายในการพัฒนาและเสริมกำลังทรัพยากรบุคคลด้านสะเต็ม ตลอดจนความท้าทายต่าง ๆ ทั้งจากมุมมองของผู้พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ ผู้จัดการศึกษา ผู้ประเมินศักยภาพแรงงาน ผู้จ้างงาน และผู้ทำงานพัฒนาที่จะเป็นตัวกลางในการแก้ปัญหาข้างต้นของทุกภาคส่วน เพื่อบรรลุเป้าหมายในการผลิตกำลังพลคนเก่งด้านสะเต็ม ที่สามารถขนานรับกับการปฏิรูปเศรษฐกิจประเทศได้อย่างทันท่วงที

ดร.ศิริชัย กิตติวรพงศ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิทยาการ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ในฐานะตัวแทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เปิดเผยถึงแนวโน้มนโยบายส่งเสริมด้านสะเต็มเพื่อการสร้างนวัตกรรมใหม่ว่า “ทาง สวทช. สูงเสริมการเรียนรู้ด้านสะเต็มและความคิดสร้างสรรค์แก่ครูและนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ด้วยการจัดเวิร์คชอปด้านสะเต็มโดยเน้นหัวข้อที่ไฮเทค นวัตกรรม ออกนอกรอบ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจใหม่ ๆ นอกจากนี้ยังมีแนวคิดส่งเสริมให้ครูเลือกบทเรียนสะเต็มที่เหมาะสมกับท้องถิ่น หรือประสานความร่วมมือกับผู้ประกอบการในท้องถิ่นเพื่อสร้างหลักสูตรสะเต็มที่เชื่อมโยงกับสังคมและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่นั้น ๆ วิธีนี้จะช่วยให้ครูและนักเรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ ที่พบเจอในชีวิตประจำวันเข้ากับสะเต็ม และจะเห็นว่าจะเต็มไม่ใช่เรื่องยากหรือเรื่องไกลตัวแต่อย่างใด”

ดร.พิชญ์ ทรัพย์จิตต์ รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (สวก.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ได้เปิดเผยถึงแนวโน้มนโยบายด้านสะเต็มศึกษาเพื่อเตรียมคนสู่การทำงานในยุคแห่งนวัตกรรมว่า “

กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นถึงความสำคัญของสะเต็มว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการนำพาเยาวชนไทยไปสู่แรงงานคุณภาพ และจะนำพาประเทศไทยไปสู่การแข่งขันในระดับโลก จึงได้วางรากฐานด้านสะเต็มตั้งแต่ระดับปฐมวัย (อนุบาล) ไปจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้เด็กไทยมีทักษะพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21 โดยได้ออกแบบหลักสูตรสะเต็มศึกษาขึ้นเพื่อช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ นั่นคือเน้นสร้างความรู้ ทักษะ กระบวนการคิด ซึ่งนำไปสู่การสร้างสรรคนวัตกรรม การเรียนจะมุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ

การทำงานกลุ่ม ได้แลกเปลี่ยนและแสดงออก และจะต้องมีนวัตกรรมเกิดขึ้นในห้องเรียน ที่สำคัญเด็กจะต้องสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและนำไปสู่การประกอบอาชีพในอนาคตได้

คุณกัญญาภรณ์ สวัสดิ์สว่าง, ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวเพิ่มเติมถึงหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาของไทยว่า "สสวท. มีความมุ่งมั่นที่จะผลักดันให้ครูและนักเรียนมีแรงบันดาลใจและรักที่จะเรียนรู้ในเรื่องวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี การสอนแนวใหม่จะมุ่งบูรณาการความรู้ต่าง ๆ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้เด็กสนใจใฝ่รู้ที่จะเรียนต่อในสายอาชีพสะสมเพิ่มมากขึ้น รวมถึงผลักดันให้เด็กสร้างนวัตกรรมด้วยตนเอง เพราะเรามองว่าคนทำงานรุ่นใหม่ในอนาคตไม่จำเป็นต้องไปสมัครงานกับใคร แต่จะสามารถสร้างนวัตกรรม สร้างอาชีพใหม่ ๆ และสร้างรายได้ได้ด้วยตัวเอง สุดท้ายอยากฝากถึงคุณครูว่าสะสมไม่ใช่ว่าเรื่องใหม่หรือเรื่องยาก แค่ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนเพื่อทำให้ความรู้วิทยาศาสตร์มีประโยชน์กับอาชีพและชีวิตประจำวันของคนรุ่นใหม่อย่างแท้จริง"

คุณวิรัช คันทร ผู้ตรวจราชการกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน กล่าวถึงความท้าทายในเรื่องศักยภาพด้านสะสมของแรงงานไทย และแนวนโยบายในการพัฒนาทักษะอาชีพด้านสะสมว่า "ณ วันนี้แรงงานไทยมีระดับความรู้ที่หลากหลาย นโยบายของกระทรวงแรงงานในการเตรียมพร้อมทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 จึงแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ระยะละ 5 ปี สำหรับระยะที่ 1 คือ 5 ปีแรกจะเน้นการวางรากฐานด้านสะสมให้กับกลุ่มแรงงานที่มีความรู้ปานกลางจนถึงน้อย ด้วยการพัฒนาทั้งความรู้ ทักษะ และทัศนคติในด้านสะสมอย่างรอบด้าน จากนั้นในระยะที่ 2 หรือ 5 ปีถัดมาจะมุ่งสร้าง Innovative Workforce หรือแรงงานที่สามารถใช้งานเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อมาในระยะที่ 3 จะมุ่งเน้นความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนางาน และระยะที่ 4 ตั้งเป้าสร้างแรงงานที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มหรือเพิ่มรายได้ด้วยเทคโนโลยี โดยปัจจุบันกรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้บูรณาการร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรมและสภาอุตสาหกรรมในการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากรด้านปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง"

คุณภาวศุทธิ ศรีวิโรจน์ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ฝ่ายการตลาดและสื่อสารองค์กร บริษัท ไอบีเอ็ม ประเทศไทย จำกัด ในฐานะตัวแทนภาคเอกชน ได้กล่าวถึงแนวโน้มความต้องการและความสำคัญของทรัพยากรบุคคลด้านสะสมว่า "เรากำลังก้าวเข้าสู่ยุคที่เรียกว่าคือกานิทที่ฟคอมพิวติง (Cognitive Computing) หรือยุคที่คอมพิวเตอร์มีความสามารถมากขึ้นจนเข้าใจภาษามนุษย์ ตั้งสมมุติฐาน และเรียนรู้ได้ด้วยการสอน เทคโนโลยีในยุคนี้แตกต่างอย่างมากจากเมื่อก่อน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญและมีความคิดสร้างสรรค์ ในการนำสิ่งเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ในอีก 5 ปีข้างหน้าเราคงได้เห็นอาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้นอีกมากมายอันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงนี้ ซึ่งเราเชื่อว่าคุณครูด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิศวกรรม และเทคโนโลยีจะเป็นพื้นฐานสำคัญที่ส่งเสริมให้เด็กไทยมีศักยภาพในการแข่งขัน ตลอดจนแรงให้เกิดการพัฒนาทั้งระดับอุตสาหกรรมและประเทศ"

คุณไสว ศรีไสย ที่ปรึกษาอาวุโส ด้านนวัตกรรมการศึกษา สถาบันคีนันแห่งเอเชีย กล่าวสรุปว่า "การสร้างความเข้มแข็งให้กับทรัพยากรบุคคลนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน และความเจริญรุ่งเรืองของชาติ ความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและภาคประชาสังคมจะสามารถสนับสนุนภาครัฐและภาคการศึกษาเพื่อให้บรรลุปัญหาและความท้าทายต่าง ๆ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ปัจจุบันสถาบันคีนันแห่งเอเชียได้ทำงานร่วมกับบริษัท ไอบีเอ็ม ประเทศไทย จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งพัฒนาบทเรียนด้านสะสมใหม่ที่มีความหลากหลาย เป็นไปได้จริงในทางปฏิบัติ เหมาะสมกับบริบทการศึกษาของประเทศไทย และเพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนเพื่อให้สามารถนำบทเรียนสะสมไปใช้และเกิดการปฏิวัติห้องเรียนได้จริง"

การอภิปรายครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการ IBM Thai Teachers TryScience ซึ่งไอบีเอ็ม (ประเทศไทย) และคีนัน ร่วมกันดำเนินโครงการเป็นปีที่ 2

เพื่อส่งเสริมสะเต็มศึกษาในประเทศไทยผ่านการเรียนรู้แบบการทำโครงการ
ด้วยการนำหน่วยการเรียนรู้ดิจิทัลจากเว็บไซต์ Teachers TryScience
ของไอบีเอ็มมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาศักยภาพของครูไทย
โดยเป็นหนึ่งในความมุ่งมั่นของไอบีเอ็มที่ดำเนินกิจกรรมพัฒนาการศึกษาไทยมาอย่างยาวนานกว่า 64 ปีแล้ว